

ÁLLAMI TISZTVISELŐK LAPJA

PÉNZÜGYI, JOGI ÉS KÖZIGAZGATÁSI SZAKLAP

az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete, valamint a Köztisztviselők Nyugdíjpótló és Segélyző Egyesületének
HIVATALOS KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
(Budapest, VII., nagydíófa-utca 16., földszint 7.)

Megjelen minden hó 10-én, 20-án és
a hó utolsó napján.

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona.

Egy beköszöntő és a vaskalap.

Ezen lap folyó évi 24. és 29. számaiban fentebbi címek alatt két közlemény jelent meg, melyeknek tartalma igen tetsző, teljesülése igen kívánatos, de éppen ez okból bizonyos gondolatokat ébreszt, melyeknek közlése nem árthat az ügynek.

Az aradi beköszöntőben foglaltakat minden tisztviselő elfogadja. Elméletileg talán kifogástalan elvek, sajnos a gyakorlati élet oly akadályokat gördít azon elvek megvalósítása elé, melyek a pénzügyi fogalmazási kar mai helyzetében és viszonyai közt nem mindenhol vihetők keresztül.

Akármilyen statistika legyen elmélkedésünk alapja, azon végeredményre jutunk, hogy a pénzügyi fogalmazási tisztviselők *nincsenek arányosan megosztva* a pénzügyigazgatóságok mai munkakörével, a végzendő teendők halmazával szemben s mégis úgy a kormányhatóság, mint a közönség megkívánja, hogy a befolyó ügyek mind gyorsan elintézésre nyerjenek. Hiszen minden nap új teendőt hoz s igen gyakran olyat, melynek haladéktalan elintézését az említett két factor egyike-másika, vagy mindkettője okvetlen megkívánja. Miután pedig a pénzügy terén az anyagi felelősség is Damocles kardjaként a tisztviselők feje felett lóg, kérdem: felállítható-e feltétlenül az az elv, hogy fölösleges, hogy a tisztviselők vasárnap a hivatalba fáradjanak?

A végrehajtási eljárás terén, a birói ügyek határidőhöz kötött elvégzése körül, de esetleg kormányhatósági rendeleteknél előforduló szükség eseteit részletezni nem kívánom, de emberi sajátság az is, hogy az ambiciózus tisztviselő már kíváncsiságból is benéz vasárnap a hivatalba, nem-e jött olyan ügy is, mely haladéktalan elintézésre kíván, megóvandó önmagát s főnökét a felelősségre vonástól s az anyagi megkárosodástól.

Ilyen körülmények között nem lehet rossz néven venni a tisztviselőnek; nem lehet a tisztviselőt, enyhén szólva, elítélni, nála rosszalando szándékot feltételezni, ha néha vasárnap is betér

a hivatalba annál is inkább, mert tudjuk, hogy a vasárnap-ünnepnapon teljesített munka korántsem üti meg a köznapon teljesített munka mérvét, de ugymondva csak halaszthatatlan teendő elvégzésére szorítkozik.

Addig, míg az emberi gyarlóságból eredő *nem egyenlő munkabírás* meg van; míg, mint már említve volt, a fogalmazási tisztviselők nem lesznek a pénzügyigazgatóságoknál az előforduló munka arányában felosztva, mely utóbbi szintén mondhatni elháríthatatlan akadályokba ütközik: szerény nézetem szerint nincs mód reá elérni még azt sem, hogy a munkaidő minden pénzügyigazgatóságnál csak 6 órában állapíttassék meg s vasárnap-ünnepnap a munka teljesen szüneteljen.

Elvitázhatatlan tény, hogy a munkabíróbb tisztviselő többet kénytelen elvégezni ugyanazon díjazásért, mint a kevésbbé munkabíró s még többet, mint egy közömbös tisztviselő. De hol van ennek az orvossága?

A tisztviselői ambitio ennek dacára olyan természetadta sajátsága a tisztviselőnek, mely noha érzi, tudja a most jelölt helytelenséget, zugolódik is miatta, mégis hajtja ambíciója a munkához. Bizony eleget dolgozna az ilyen tisztviselő 6 órai hivatalos idő alatt is, de azt már csak nem érdemli meg, hogy lelkiismeretes, tiszteletre méltó több munkájáért — mint az a most divó socialis áramlatnál a materialis munkát teljesítő körében szokás — még el is ítéljük.

Ezért, ha teheti a főnök, valósítsa meg a szép elveket, de ne hangoztassa általános szabályul, mert nincs szabály kivétel nélkül s alkalomadtán szemére lobbantják a következetlenséget: «bort prédikál s vizet kínál».

A *vaskalap* című cikk azt a benyomást kelti, hogy az előadott ténykörülmények valódisága utat tört, mintegy indokolni akarja bővebben a hangoztatott elveket s ajánl módokat azok megvalósítására.

Azonban a cikkben felsorolt orvosság noha igaz, de nem új, megjelentek ezen figyelemre méltó

észrevételek ezen lap hasábjain is, sőt még többes számmal, mint ezen cikkben, sajnos, hogy kövendő szabályként eddig csak egyik észrevétel lett kimondva, értem, hogy az elintézett ügydarabok közvetlenül a pénzügyigazgató és helyettese által vizsgáltsanak felül s a titkárok fogalmazzanak, ne töltsék elővizsgálattal az idejüket. Ez tehát szabály s így be is lesz tartva, de mit eredményez a jelölt ministeri rendelet?

Kérdem: elképzelhető-e, hogy a pénzügyigazgató évente 20—30—40 ezer ügyszámot — egyéb administrationális stb. teendői s kötelezettségei mellett — alaposan felülvizsgáljon? A válasz a leghatározottabban csak nemleges lehet.

*Mi történik tehát? a munkával bőven ellátott fogalmazási tisztviselő siet, hogy minél több ügyet elintézhessen s lehetőleg minél rövidebb időt töltsön a hivatalban; fogalmazványát át sem olvassa, mert hiszen a főnök felülvizsgálja, majd kijavítja a becsuszott hibát. A főnök ideje nagyon le van kötve. Nem lehet célja, hogy az elintézett ügy — melyre a fél igen gyakran aggodalommal vár, mert hiszen árverés fenyegeti — egyéb elfoglaltsága miatt visszamaradjon; ismerte a tisztviselő képességét, bizik bennük és rávezeti az ügydarabra «kiadható». Nem csodálható, ha ily módon hibás elintézetések letisztáztatnak hibásan s ezen hibákat az aláírásnál mind észrevenni lehetetlen.

Ha a bíróságoknál egy 26 éves albiró minden felülvizsgálat nélkül saját aláírásával adhatja ki az általa hozott ítéleteket, végzéseket stb., miért nem a pénzügyi fogalmazási tisztviselő? Ha ez így volna elrendelve, kétségtelen, hogy fogalmazványát, mielőtt tovább adná, mindenki át is olvasná, az esetleges hibát kiigazítaná, sőt csiszolna rajta, ha szükséges.

A közvetlen levelezés az idegen kerületbeli községekkel, a «tatik-tetik» szenvedő alak stb. mellőzése, a fölösleges s ma már csakugyan elkerülendő szófecsérlés, az «utasítom, meghagyom» szavaknak elhagyása iránti törekvés sem új dolgok. Teszi ezt a főnök saját jól felfogott érdekéből s munkakímélésből, de a hol ráérnek a fölös munkára, ott nem fordítanak erre gondot, tisztelet a kivételeknek.

Sok ilyen írásmód van még használatban, azokat bővebben nem sorolom fel s bővebben ellenük nem érvelek, mert a cikk igen hosszú volna.

A közvetlen levelezést az idegen községekkel a legfeltűnőbben támogatja Pest vármegye s még sem tud általánossá válni, pedig a község elöljáróinak ugyancsak mindegy, hogy a hatáskörükbe

eső kötelességszerűen elvégzendő teendő teljesítésére a megyebeli vagy más megyebeli hatóság által lesznek felszólítva, mert a teendőt csak el kell végezni, de ezt csak általánosan kötelező rendelkezéssel lehet a gyakorlatban effectuálni a már említett oknál fogva.

Kétségtelenül van sok alkalom és mód a hivatalos téren munkát megtakarítani s ezt a főnök — ki hivatását betölteni képes — multhatatlanul meg is teszi, de igyekezete lassan hódít tért, mint a koronaszámítás. Ismételjük többször, hogy általánosan kötelezőleg legyen szabályozva a rövidebb és helyesebb eljárási mód, de egyes dolgok még sem mellőzhetők, mig parancsoló rendeletek léteznek, mert arra is tettünk esküt, hogy engedelmeskedünk.

Ternovszky Alajos,
kir. tanácsos, m. kir. pénzügyigazgató

Az Állami Tisztviselők Orsz. Egyesületének

igazgató-választmánya f. hó 3-án Batthyány Tivadar gróf elnöklete alatt ülést tartott. Jelen voltak a következők:

Benedek Sándor, a közigazgatási bíróság ítélobírája, *Andor Endre* ministeri osztálytanácsos, *Bencsik Károly* pénzügyi számtanácsos, *Benedek Endre* ministeri fogalmazó, *Bogárdi Jákó* járásbírói irodatiszt, *Csép József* a budai zálogház főnöke, *Detre László dr.* egyleti titkár, *Csikvári Jákó* szerkesztő, *Fekete Benő* kir. tanácsos adófelügyelő-helyettes, *Futó Ferenc* lapunk munkatársa, *Győry István* ministeri számvizsgáló, *Erdős József* járásbírói irnok, *Hank Gyula* pénzügyi tanácsos, *László Pál* kir. tanácsos, pénzügyigazgató, *Laub Rezső* igazságügyministeri segédhivatali főigazgató, *Lévay József* törvényszéki irnok, *Mezriczky Elek* pénzügyi számvizsgáló, *Móczár Elemér dr.* állami számvéviszéki számtanácsos, *Nyikos Lajos dr.* pénzügyi titkár, *Nagy Gergely* ministeri számellenőr, *Stassiák Jenő* postatakarékpénztári számtanácsos, *Walter Ottó* postatáviráda felügyelő, *Strazimir Milán* számvizsgáló, *Szende Alajos* curiai segédhivatali főigazgató. A selmecbányai helyi bizottság képviselőjében megjelent: *Hank József* pénzügyi számellenőr, *Erdélyszky Zsigmond* és *Lende Béla* szám-tisztek; a nagyenyedi kör képviselőjében: *Sándor Ignác* adótárnok.

Batthyány Tivadar gróf elnök megnyitja az ülést és melegen üdvözlö a szép számban megjelent választmányi tagokat. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldi: *Stassiák Jenő* és *Bogárdi Jákó* tagtársakat. Mielőtt a napirend tárgyalására áttérnénk, röviden elmondani kívánja, hogy a legutóbbi üléseken részint a fővárosból való távolléte, részint betegsége miatt nem lehetett jelen. Távolmaradása azonban éppen ezen egyesületnél nem okoz neki aggodalmat, mert elnöktársában oly kiváló férfi áll oldala mellett, a kire megnyugvással lehet bízni az ügyek vezetését. Tudvalevő dolog, hogy törekvéseinkben az évi költségvetések tükrözik vissza az egyes évek jelentőségteljes mozzanatait, a melyekből kitűnik, hogy kérelmeink, kívánságaink mennyiben nyertek kielégítést. Az 1908. évi költségvetés tárgyalása során a ministerelnök indítványt terjesztett be a lakásbérek szabályozására nézve, melyet a képviselőház el is fogadott. Most folyik a munka a végleges megállapításra nézve. Meg kell tehát várni a részletes megoldást és csak ha ez ismeretes, leszünk abban a helyzetben, hogy azzal szemben véglegesen álláspontot foglaljunk. Sokan fordultak hozzánk e tekintetben, legutóbb nagyenyedi tagtársaink is, a hol 80 %-ban kérik megállapíttatni a lakás-

bérösszeget. Meg is tettünk ezirányban minden lehetőt. A pénzügyminister ezenkívül betérjesztett egy jelentést a statusrendezés mikéntjére nézve. A létszámrendezést ezen jelentés alapján kívánja keresztülvinni az egész vonalon, tehát a többi kormányzati ágakban is. Ezzel szemben ott van az 1909. évi költségvetés, a melyet nem akar részletesen bírálni. Kénytelen azonban egynéhány kategória jogosult panaszát kiemelni. Így az adóhivataliak csak részben kaptak rendezést és nem lett rendezve az erdészeti tisztviselők statusa. Abban a hiszembben vannak az erdészeti tisztviselők, hogy statusuk azért nem lett rendezve, mert mellékjavadalmakkal bírnak. Azt mondják, inkább vonják meg tőlük ezeket a mellékjavadalmakat és rendezzék az ő statusukat is. És igazuk van, mert kívánságuk jogosult. Van rá precedens a posta-távvidánál, a hol a részjutalékot nem veszik számba. Ugyanez áll az erdészetről is. Itt tehát tenni kell valamit. Felemlíti, hogy a középiskolai tanárok között is bizonyos hullámokat vert fel a velük való elbánás. Reményli, hogy sikerülni fog ezek érdekeit is bizonyos fokig szanálni, legalább az 1910. évi költségvetésben, mert a mit kérnek, az jogosult. Behatóan foglalkozott a posta- és távirda-tisztviselők dolgaival. Az elmúlt tavasszal deputatiót vezetett a minister elé, a melynek egyik szónoka (Földessy posta-távirda felügyelő) az ő beszédjében felajánlotta, hogy szívesen feláldozzák a mai kétezer koronás kezdőfizetést, melyet annyit szemükre hányanak, ha azután az egész vonalon megjavítják az előléptetési viszonyokat. Kérték, hogy az államasutiakkal egyforma elbánásban részesíttessenek, hiszen szolgálatuk is egyforma természetű. Igaz, ezen kívánság teljesítése az államot több millióval terhelné, de épen ezért fokozatosan kívánják kivánságaik teljesítését. Simuljon a rendezés az állam pénzügyi helyzetéhez, tehát osszák azt fel több évre. De fogadják el az elvet. E helyett beszűntették a kétezer koronás alapfizetést és e helyett nem adtak semmi recompensatiót. Oda kell tehát most már hatni, hogy bizonyos észszerű átmenettel hozzák be az államasutiaknál rendszeresített illetményrendszert. Kérve kéri az erre illetékes köröket, ne illeszzenek be a költségvetési törvénybe kisebb fizetést az eddigieknél. Kénytelen szövé tenni azt a nagy izgatottságot, a mely a meglevő postásszervezetekben lábrakapott. Nem tesz senki szolgálatot a posta-távirda intézménynek, a ki új szervezetek alkotását erőszakolja. A ma fennálló meg tudják védelmezni a testület jogos érdekeit. Óvakodjunk tehát megbolygatni ezen helyes uton járó szervezetek egységes működését. — Más kategóriáknál is merültek fel panaszok; kötelességünk lesz ezekkel is foglalkozni és pedig a szakbizottságoknak lesz feladata a teendő lépések iránt javaslatot tenni. Még egy momentumra akar kiterjeszkedni és ez: a szolgálati pragmatika. E téren újabb ismét egy örömdetes lépés történt, a mennyiben az állami munkás-biztosító-hivatal tisztikara részére kiadatott egy szolgálati pragmatika, a mely a maga nemében nagy haladást képez. Ismerjük ennek a pragmatikának a tervezőjét (Felkiáltások: éljen Andor Endre!) és gratulálunk neki ezen igazán sikerült, szép alkotáshoz. Követelni és sürgetni fogjuk most már az általános pragmatika megalkotását. Bejelenti végül, hogy az elmúlt héten Nagyenyeden volt, a hol az ottani tisztviselőkör a legmelegebben fogadta őt. Meggyőződött ez alkalommal arról, hogy a nagyenyedi körben egy lelkes tábor dolgozik az Országos Egyesület jegyében.

Titkár: jelenti, hogy 34 új tag jelentkezett a felvételre. Felvételnek. Bemutatja a számvizsgálók jelentését az egyesületi pénztár rovincsolásáról, a mit tudomásul

vettek. Jelenti továbbá, hogy a kassai kör előkészítő-bizottsága bejelentette, hogy december 6-án kívánják megtartani az alakuló ülést; kéri, hogy a központ ezen képviseltesse magát.

Elnök: a nyár folyamán ismételt volt alkalma ezen kérdéssel Bassó Bertalan pénzügyi tanácsossal beszélni és ekkor meggyőződött arról, hogy Kassán is tömörül egy lelkes táborunk, a mit csak örömmel vehetünk tudomásul. Az elnökség gondoskodni fog a képviselteséről és erről a kassaiakat értesíteni fogjuk.

Titkár: Aczél Ferenc beregszászi pénzügyi titkár javaslatot mutatott be a pénzügyi titkárok kinevezése tárgyában, kiadatik a szakbizottságnak. A fogarasi kör az adóhivatali tisztviselők statusrendezését sürgeti egy beadványban; ugyanezt sürgeti Bogárdi Jákó a bírósági kezelőtisztviselőkre nézve. Mindkettő kiadatik az illetékes szakbizottságnak. Bemutatja a postatakarék-pénztári tisztviselők beadványát, a melyben a ministerhez a statusrendezésre nézve beadott kérelmük támogatását kéri.

Benedek Sándor úgy hiszi, hogy a statusrendezésre nézve nem fordulhatunk minden egyes szakmakörre nézve külön a kormányhoz. Ezt egységesen kell tenni.

Elnök: ilyen értelemben mondja ki a határozatot, de egyuttal felkéri a szakbizottságokat, hogy munkálataikkal siessenek.

Pénztárnok: jelenti, hogy 5061 korona van a pénztárban, az ellenőr pedig azt jelenti, hogy az egyesületnek 7795 tagja van.

Titkár: bemutatja a nyugdíjasok helyzetének javítását célzó, a Robel Román pénzügyi tanácsos elnöke alatt készült javaslatot. A választmány azt, Stassiák Jenő és Benedek Sándor felszólalása után, elfogadja. Következik a szakbizottságok megalakítása.

László Pál, a bizottság elnöke, betérjeszti javaslatát. Ez alapon a választmány következőképpen választja meg a szakbizottságokat:

Pénzügyi fogalmazási szakbizottság: Suhajda József, Csoma Károly, dr. Dénes István budapesti, Aczél Ferenc beregszászi pénzügyi titkárok, László Pál kir. tanácsos, Fekete Benő kir. tanácsos adófelügyelő-helyettes, Mocsári Béla min. osztálytanácsos, Nyikos Lajos dr. pénzügyi titkár, Benedek Endre min. fogalmazó, Huszár Márk eszéki pénzügyi titkár, Bajza István dr. kir. tanácsos, pécsi p. ú. igazgató.

Pénzügyi számvizsgáló szakbizottság: Solyom Jenő pénzügyi főtanácsos, Robel Román pénzügyi tanácsos, Illosvay Károly pénzügyi számtanácsos Kassán, Varju József komáromi számtanácsos, Vida Pál székesfehérvári és Pusa Károly pozsegai számvizsgáló; Adorján Marcell máramaroszigeti, Kölbög Ferenc temesvári, Bugyi Gyula pécsi, Valach István aranyosmaróti, Koncz Aurél debreczeni, Horty Béla gyulai, Puky Árpád sátoraljaujhelyi, Szépházy István esztergomi, Mayer Gyula szegedi számellenőrök, Szenessy Aladár számtanácsos, Juhász pénzügyi tanácsos, Bentsik Károly pénzügyi számtanácsos, Szladik Odön számtanácsos, Mezriczky Elek és Lúske Alajos számvizsgálók.

Adóhivatali szakbizottság: Atyim Demeter, Janisch Alajos budapesti és ifj. Schweigert Péter aradi adóhivatali segédek, Eigner Géza, Molnár Gyula adótiszték, Bráz János lőcsei, Tóth Kálmán szepsii adóellenőrök, Kiss József galgóczi, Cziráki Iván ipolysági, Bánfi Károly esztergomi, Thuróczy Gyula kassai, Sulyok József szentendrei, Garbóczy Ferenc budapesti és Sándor I. nagyenyedi adótárnokok.

Pénzügyi irodakezelési szakbizottság: Jülek János, Lukáts Antal budapesti, Hocz Gábor sátoraljaujhelyi, Bartha Antal nagykarolyi irodavezetők, Robolt Ferenc, Jablándy Szilárd, Weichsel Sándor, Kogler Károly, Kulifay István, Németh Sándor, Kusza Ágoston budapesti irodatisztek.

Igazságügyi kezelési szakbizottság: Bogárdi Jákó irodatiszt, Lamos Izidor irnok, Laub Rezső, Szende Alajos főigazgatók, Futó Ferenc, Szilágyi József, Lévai József tiszték, Geiger Dávid és Erdős József irnokok.

Allampénztári szakbizottság: Horváth Árpád, Stadler Nándor, Lipter Rezső, Wladár Róbert, Kerner György, Peyer József, Heller Aladár dr.

Erdészeti szakbizottság: Bokor Róbert apatini, Földes János lippai, Párnai Attila apatini, Merényi Gyula tót-

sóvári erdőtanácsosok, Szenes József lugosi főerdőtanácsos, Keleti János szászsebesi erdőmester.

Televkönyvvezetői szakbizottság: Báró Oertzen Ottó, Vándorfy Kálmán, Szuchy János, Réh József és Fekete Béla m. kir. televkönyvvezetők.

Pénzügyőri tisztviselők szakbizottsága: Rank Antal zágrábi, Drordovszky János és Szentpály Gyula budapesti pénzügyőri felügyelők, Kleszky Gyula főbiztos, Eiben Rezső, Pittoni Róbert, Tangl Lipót biztosok.

Postatakarékpénztári szakbizottság: Stassiák Jenő, Propper Adolf számtanácsosok, Székényi Jenő, Fekete Lajos, Rosner Zsigmond számvizsgálók, Dövényi Károly, Gáspár Endre dr., Dienes József, Drexler Manó tisztek, Czeizner Dezső számvizsgáló, Gabányi Gyula irodatiszt.

Posta-távirda szakbizottság: Battenberg Lajos, Szegffy Mátyás posta-távirda titkárok, Feledy József, Kovács Endre posta-távirda tanácsosok, Haltenberger Sámuel főmérnök, Kecskés Károly, Hendl Ottó számtanácsos, Walter Ottó, Földessy János, Balázs Andor, Radnai József felügyelők, Munkácsi Mihály, Erdős Miksa, Devény Károly, Marschalkó Gyula, Rosznagel Alajos, Mezei Vilmos, Szalay István, Szabó Sándor főtiszték; Fehér Géza, Kiss Ferenc, Butor Ferenc, Bernicek Imre, Hencz Lajos, Vajda Béla és Kertész Miksa tisztek, Oesterreicher Ignác segédellenőr.

Igazságügyi számvevőségi szakbizottság: Györy István számvizsgáló, Szedressy János számellenőr, Dorosich Ferenc számtanácsos, Biró Géza, Nagy Ödön számvizsgáló, Fodor Dezső, Tölgyessy Mihály számtanácsos.

Titkár: következik Stassiák Jenő indítványa, a mely így szól: «A választmány által a kormányhoz felterjesztés intézendő, hogy az egyik fizetési fokozatból a másikba való előmenetelre eddig meghatározott 4, illetve 5 évi várakozási idő a XI-ből a IX. fizetési osztályba 3 évben, a VIII—VII. fizetési osztályba 4 évben állapittatik meg, a többi fizetési osztályokban a várakozási idő változatlanul meghagyandó.»

Stassiák Jenő: részletesen indokolja indítványát és szövé teszi, hogy a mit a katonaságnál 9 év alatt elérnek, azt mi csak 20 év alatt tudjuk elérni.

Titkár: megjegyzi, hogy a szegedi congressus a 3 évi várakozási idő behozatala mellett foglalt állást. Ennél kevesebbet tehát most már kérni nem lehet.

Csepő József: fontosnak tartja ezt a kérdést. Fontosabb az, mint a statusrendezés.

Bogárdi Jákó: épen ellenkező nézetet van. A kisebb javadalmazásuaknak először statusrendezés kell és aztán beszélhetünk a várakozási időről.

Andor Endre: a dolog tiszta. Nekünk nem szabad más álláspontra helyezkedni, mint a melyet a congressus egyhangu határozata elénk szab. A congressus elfogadta a 3 évi várakozási időt, ettől mi el nem térhetünk.

Benedek Sándor: hasonló értelemben nyilatkozik. Nekünk a mi forumunk a congressus. A mit ott elhatároztunk, ahhoz ragaszkodunk kell. Fel lehetne vetni újból ezt a kérdést a legközelebbi congressus előtt és akkor tárgyalhatjuk is. De ma nincs itt az ideje, hogy e felett határozzunk.

Elnök: kimondja, hogy a választmány ez idő szerint nem kíván a kérdéssel foglalkozni, mert ragaszkodik a congressusi határozathoz. Az ülést bezárja. (Éljen az elnök!)

A mi körünkől.

Az aradmegyei m. kir. adóhivatalok tisztikara legutóbb oly határozatot hozott, a melyről érdemes, hogy mi is megemlékezzünk. Még pedig az elismerés hangján. Kimondták ugyanis, hogy felkérjük Országos Egyesületünket arra, hogy a m. kir. adóhivatali tisztviselők statusának az 1909. évi költségvetésben való végleges rendezése érdekében interveniáljon ugy a képviselőház pénzügyi bizottságában, mint a pénzügyministernél. Ez a helyes utja a cselekvésnek és mi csak örömmel látjuk, hogy azok az eszmék, a melyeket a mi lapunk utján, törhetlen következetességgel, épen az adóhivataliak érdekében, hirdetünk, lassan-lassan, mintegy észrevétlenül uralni kezdik a kedélyeket

és szíveket és mind általánosabbá válik és tért foglal az a meggyőződés, hogy a parciais mozgalmaknak, a külön egyesületeknek nincsen se alapja, se jogosultsága, se gyakorlati, praktikus célja, hanem *tömörülni kell* mindnyájunknak egy közös szervezetben: az Országos Egyesületben. Ennek a szép eszmének hódoltak az aradmegyei m. kir. adóhivatalok tisztviselői, a midőn a mi Országos Egyesületünkhez intézett beadványukban bejelentették, hogy abban a percben, a melyben az adóhivatali szakbizottság megalakul, az adóhivatali egyesület aradmegyei szerve megszűnik működni és feloszlik. Ezzel is példát és irányt kívánnak adni többi tisztviselőtársaiknak. Megjegyezzük, hogy ugyancsak az Aradmegyében levő m. kir. adóhivatalok tisztviselői szépen megokolt kérvényt küldöttek a képviselőház pénzügyi bizottsága összes tagjaihoz Ebben a többi között a következők is mondatnak:

«Statusunk jelenleg kétezer tisztviselőt számlál. Ha évenként negyven tisztviselő nyugalmába vonulását veszszük számítási alapul, legalább negyven esztendő szükséges ahhoz, hogy egy kezdő tisztviselő a VIII-ik fizetési osztályt elérhesse. Statusrendszerünk tehát a fél rendezés mellett is ijesztő képet nyújt. Ily előléptetési viszonyok mellett a legtöbb tisztviselő pályája derekán kidől s alig jut el a kétezerharmincz korona évi fizetésig, a IX-ik fizetési osztály első fokozatáig. És még is csak évek multán akarja kormányunk befejezni ezt a statusrendezést is.»

Az a kartársunk, a ki bennünket az aradmegyeiek ezen állásfoglalásáról értesít, tisztviselőtársai sorsa iránti meleg szeretettel, a következőképen zárja be hozzánk intézett levelét:

«Mi a magunk részéről epedve várjuk a szakbizottság megalakulását, hogy ügyünket: a m. kir. adóhivatali tisztviselők ügyét, teljesen reábizuk és az Országos Egyesület révén intézhessük dolgainkat. Meg vagyunk győződve, hogy ha a szakbizottság megkezdí működését, a mi tisztársaink tömegesen fognak belépni az Állami Tisztviselők Országos Egyesületébe és egyuttal kimondják az adóhivatali egyesület feloszlását.»

Sándor Ignác nagyenyedi adótárnok, a ki az igazgató-választmány legutóbbi ülésén jelen volt, láthatta és tapasztalhatta, hogy a mi Egyesületünk komolyan foglalkozik az adóhivataliak érdekeivel. Tán ez a tapasztalat bírta rá Sándort arra, hogy midőn az adóhivataliakról az ülésen szó esett, nem szólalt fel, hanem hallgatásival dokumentálta azt, hogy a választmány a legmelegebb ügybuzgalommal igyekszik ezen szakmakör tisztviselőinek az ügyeit felkarolni, nincsen tehát ma már szükség arra, hogy az Országos Egyesület kebelén kívül álló külön szervezet is álljon fenn. Kell, hogy ő maga is belássa, hogy az adóhivatali szakbizottság megalakulásával, a melyben ő is kapott helyet és működési tért, nincsen értelme az adóhivataliak külön egyesülete fennállásának.

A mi választmányunk és az elnökség oly uri módon és a kollégiális szeretetnek oly messzemenő megnyilatkozásával mutatta ki előzékenységét, a mely mód és eljárás kell, hogy gondolkodóba ejtse Sándort is, tőlünk külön vált társait is. A tér, a melyen ezentul működniök kell, meg van adva. Ambitiójuk, ügyszeretetük, aspiratiójuk tere nyitva áll. Foglalkoznak el szeretettel és hagyják ott azt az utat, a melyre — elismerjük, jogosult elkeseredésükben — mintegy átmenetileg, tehát ideiglenesen léptek. Oszlassák fel az egyesületüket és jöjjenek hozzánk.

*

A képviselőház pénzügyi bizottsága letárgyalta a pénzügyi tárca 1909. évi költségvetését is. Szóba került itt az adóhivatali és az erdészeti tisztviselők statusrendezése is. A kormányelnök válasza nem volt megnyugtató. Elismeri,

hogy a felsőbb erdészeknél van megoldandó kérdés, de itt is vigyáznunk kell és a túlzott igényeket redukálnunk kell. Az adóhivatali tisztviselők körében nagy előléptetést létesítettünk és ha a statusrendezést, a mint tervezve van, keresztülvisszük úgy, hogy egyesek képzettségüknek megfelelően egyik szaktól a másikba áthelyezhetők lesznek, akkor az adóhivatali tisztviselők előmeneteli viszonyának rendezését úgy oldottuk meg, hogy további pótlásra nem lesz szükség. A pénzügyministeri és a pénzügyigazgatósági tisztviselőknél is több magasabb állás lett rendszeresítve. Szóval: megtettek mindent. Ezzel a fizetés- és statusrendezést befejezettnek jelenti ki.

Egyesületi élet.

× *A hunyadmegyei állami tisztviselők köre* Déván, a *Milcsevics János* pénzügyi segédtitkárnak Győrbe való áthelyeztetése folytán megüresedett egyleti titkári állásra *Wanka Béla* pénzügyőri főbiztost választotta meg. Az új titkár sokat fáradozott annak idején, Milcsevicssel együtt, a kör alakítása körül. Alkalmasabb titkárt ugyan nem kaphattak volna ottani kartársaink, mint *Wanka*, a ki e tisztségre minden tekintetben rátermett.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete kassai körének* alapszabályai elkészültek, minélfogva a kassaiak elhatározták, hogy az alakuló közgyűlést f. évi december 6-án tartják meg. Erre meghívták a Országos Egyesületet is. Eddig 150 tag jelentkezett, a mi elég szép eredménynek mondható.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének losonci köre* folyó évi október 31-én választmányi ülést tartott *dr. Layer Antal* főgymnasiumi tanár elnökle alatt. Targyalták a központ által a nyugdíjasok ügyében a kormányhoz beterjesztendő kérvényt, továbbá a kultuszministerhez beadott kérvényt, melyben a tanítók lakás-pénzének felemelését kérte a központ. *Mazár Sándor* főgymnasiumi tanár, egyesületi titkár részletesen ismertette az Egyesület kebelében alakítandó szakbizottságok szervezeti szabályzatát. Elhatározta a választmány, hogy az *Állami Tisztviselők Lapja* minden egyes számának tartalmát a szombati összejöveteleken *Takáts Béla* m. kir. adótiszt, köri pénztárnok fogja ismertetni, *Zorkóczy Ede* állami tanítóképzőintézet tanár indítványára a választmány kifejezte abbeli kívánságát, hogy minden tisztviselői ágazatban rendeljék meg az irodai átalány terhére az *«Állami Tisztviselők Lapját»*. Örömmel vették tudomásul, hogy a kör pártoló tagjai egyre szaporodnak. Az ülésen, a már említettek kivül jelen voltak: *Tarbay Dezső* m. kir. adótárnok, *Matolcsy György* m. kir. posta-távirda főnök, *Rakovszky János* m. kir. sőtárnok, *Hábor Sándor* iskolaigazgató, *Dorkó Aron* és *Kemény Bertalan* telegkönyvvezetők, *Duboviczky Károly* pénzügyőri biztos, *Nagy Antal* m. kir. állatorvos, *Scherer Lajos* főgymnasiumi tanár, *Mauks József* m. kir. adóhivatali ellenőr, *bárá Bánffy Béla* m. kir. sóellenőr, *dr. Illyefalvi Vitéz Aladár* főgymnasiumi tanár, *Thaisz Lajos* tanítóképzőintézet tanár stb.

× *A nagyváradai tisztviselők Otthona*, *Papp Miklós* kir. tanácsos pénzügyigazgató elnökle alatt ülést tartott, melyen megbeszélték a teendő lépéseket arra nézve, hogy Nagyvárad, az itt uralkodó drága lakásbéreknek megfelelően legyen besorozva. Bizottságot küldöttek ki *Papp Miklós* vezetése alatt, mely *Glac Antal* főispánt felkéri, hogy a kormánynál lépéseket tegyen az iránt, hogy a nagyváradai állami tisztviselők érdekei a lakásbérek megállapításánál figyelembe vétnessenek.

× *Az osztrák-magyar tisztviselő-egylet* engedélyezte az 1908/9-iki tanévre szóló tansegélyeket. 491-en kaptak összesen 42,800 koronát. Ezenkívül még 9 segély adatott ki 540 korona összegben. Legnagyobbrészt tisztviselői özvegyek gyermekei kapták ezt a szép összeget.

Orsz. Egyesületünk hivatalos közleményei.

× *Az Állami Tisztviselők Országos Egyesülete* pénztárába 1908. évi október hóban a következő tagdíjak folytak be:

A m. kir. posta- és távirda igazgatóság tisztikara Pécs 72 K. Dr. Sznuesskó Emil Nagyvárad 2 K. Dr. Petrovits László Titel 2 K. Keller Jenő Turdosin 14 K. Halász Ferenc és társai 14 K. Novaczky Antal és társai 6 K. Tompa László Kunszentmiklós 2 K. Reberics Imre Pécs 2 K. Kupecz Elemér Tiszaroff 2 K. Szegő Fülöp Zenta 2 K. Kolozsvári Állami Tisztviselők Egyesülete 50 K. Müller Mór Sopron 4 K. Péntek Gyula Ungvár 2 K. Lokner Lajos Z. Szirma 2 K. Laki Károly Sopron 2 K. Antalóczy Izidor Királyhelmecz 2 K. Györfő Benő Lugos 2 K. Stojanovits Sándor Szilágy-Cseh 6 K. Papanek Károly Bpest 2 K. Szlőbigh Odön Bpest. 2 K. Szobovich Ernő Bpest 2 K. Peltsanszky Rezső Beszterce 2 K. Balogh Imre Barcs 2 K. Pálfi György Nyiregyháza 2 K. Nadas József Alsódabas 2 K. Kheim Samu Sopron 4 K. A bánffyhungyadi járásbírósegység tisztikara 16 K. Faragó Lajos Török-Kanizsa 2 K. Tóth Kálmán és társai Szepsi 6 K. Koreny Gusztáv és Haumel János Karcag 2-2 K. Gál Armin Tata 12 K. Varga Kálmán Nagy-Körös 2 K. Vincze Móric Tamási 2 K. A losonci adóhivatal tisztikara 36 K. A m. kir. igazságügyministerium tisztikara Budapest 28 K. Gyelán Gyula Turóc-Szt.-Márton 6 K. Háspél Mihály Pozsony 2 K. Báthory Lajos Temesvár 2 K. Jäger József Szabadka 2 K. Káncz József Barcs 2 K. Kaķas Odön Berzaska 2 K. Bobik Mátyás Fehértemplom 2 K. Salamon Armia Temeskubini 26 K. Nickmann Richárd Bozovics 2 K. Blaschek Gusztáv Nyitra 2 K. Balogh István Kalocsa 2 K. Szücs Imre Szolnok 2 K. Hugel Odön N. Káta 2 K. Róth Frigyes Gyulafehérvár 2 K.

Apróságok.

Dr. Kohn Márk, a m. kir. pénzügyministerium orvosa, a napokban a budapesti m. kir. fővármihatal utján csomagot kapott Berlinből. Felbontja s meglepetve látja, hogy egy doboz német szivar, benne a következő levél kíséretében.

— Tisztelt orvos ur! Bár nem rendelt nálunk szivarokat, de értesülvén, hogy szivaros ember s feltételezve, hogy reflektál küldeményünkre, elküldtük önnek a mellékelt szivarokat. Egyben megterheltük önt 40 koronával. Mély tisztelettel: Beimel és Társa, berlini dohánynagykereskedő.

A pénzügyministerium jóhumoru doktora szépen elszívta a szivarokat, aztán válaszolt a kereskedőnek:

— Tisztelt uraim! Bár nem rendeltek nálam orvosi vényeket, de értesülvén, hogy néha betegség is előfordul családjuknál s feltételezve, hogy reflektálnak küldeményemre, csatolok önök részére különféle orvosi vényeket. Használják egészségben! Egyben megterheltem önöket a vármihatalnál fizetett tíz korona illetékekkel együtt számlába vett ötven koronával, a melyet azonban a küldött s élvezettel elfogyasztott finom szivarokkal kiegyenlítettnek tekintek. Mély tisztelettel: dr. Kohn Márk, a m. kir. pénzügyministerium orvosa.

*

— A minister ur Ő excellentiájával, szeretnék beszélni.

— Lehetetlen, uram! Ő excellentiája szigoruan meghagyta, hogy ajtaja mindenki számára zárva van.

— Jól mondja tehát a világ, hogy a minister ur nagyon — zárkózott.

*

1908 október 27-én nagy ünnepe volt Komáromnak. Ekkor leplezték le Ghyczy Kálmán volt pénzügyministernek a mostani pénzügyigazgatósági épületen elhelyezett emléktábláját. Wekerle ministerelnök és Günther igazságügyminister az ünnepély után bementek a pénzügyigazgatósági épületbe, megnézendők annak berendezését. A mint Wekerle Güntherrel a komáromi törvényszék küldöttsége előtt elhaladt, Wekerle a kapuban álló Weszelovszky János járásbíró, a ki ötletességéről és humoráról messze vidéken ismeretes, kézzsoritással tüntette ki, sőt oly barátságosan rázta meg a járásbíró kezét, hogy ennek cilindere is leesett a fejéről. Ugyanezen kitüntetés érte őt Günther részéről is.

Az ünnepély befejeztével az egyik törvényszéki bíró megkérdezte:

— János! Honnan ez a barátságos ministeri kézszerítés?

— Régi ismeretség.

— Hogy hogy?

— Hát csak úgy, hogy mikor ezelőtt mintegy 40 évvel Győrött iskolásgyerek voltam, láttam egyszer a kegyelmes ministerelnök urat az utcán. Hogy ő látott-e engem, azt nem tudom, de ha nem is látott, most mindenesetre megismert.

VEGYES.

* **A harminc esztendő.** Kaptuk a következő levelet: Kedves Szerkesztő barátom! Vidéki táblai bíró létemre sokkal inkább el vagyok foglalva, hogy sem azonnal alkalmam nyilna örömmömmnek kifejezést adni. Ezért késett kissé a levelem, melyet annak apropos-jából írok, hogy kedves lapodban — recte: lapunkban — hirül adatott, miszerint az *«Állami Tisztviselők Lapja»* újévkor 30 esztendő pályafutását éri meg! A te érdemedről, a te fáradságodról, 30 esztendő gondjáról és munkájáról nem írok, mert azt te tán ki se nyomtatnád, tisztviselőtársaink pedig ugyanis bizonynyal megünneplendik azt! De egy *érdekes* és nagyon *tanulságos* jelenségről kell megemlékezniem a mi lapunk 30-dik esztendejének küszöbén. Ide mellékelem a régi hivatalos iratokból kivett egy példányát a *«Munkások Ujságá»*-nak. Látni ebből, hogy e lap már 1868-ban, tehát 40 év előtt mint a budapesti munkásegylet közlönye fennállott és érhető *ebből*, hogy *miért* lett erőssé, nálunk erősebbé — a *munkásság!* Mert *összetömörült* már 40 év előtt, mert *lapja volt* már 40 év előtt és *ennek révén* megértették, buzdították egymást!... A kik méltányolni fogják a te 30 esztendődet, nézzenek *erre* a jelenségre és akkor látni fogják, hogy milyen *erő*, milyen *haszon van* egy lapban, mely valamely osztályért küzd! Sapienti: sat est!... Adjon isten új erőt a további küzdelemre! Isten áldjon! Igaz hived: Dr. K.—L.— m. kir. táblai bíró.

* **A m. kir. pénzügyministerium** 1909. évi költségvetésének indokolásában oly elvi kijelentés foglaltatik, a mely illuzióriussá teszi a pénzügyigazgatóságok fogalmazási tisztviselőinek statusrendezését. Szó szerint a következőket mondja a minister az indokolásban:

«Tudatában vagyok azonban annak, hogy azok a létszámrendezések, melyeket a kormány az 1909. évi állami költségvetéssel tervez, céljukat — az előmeneteli viszonyok egyenlővé vételét — csak akkor fogják elérhetni, ha a tisztviselők — a kinevezések szempontjából — lehetőleg nagy csoportokban osztatnak egy-egy létszámba, illetőleg az előléptetéseknel nemcsak az vétetik figyelembe, hogy mely költségvetési címen előirányozott magasabb állás üresedett meg, hanem hogy a hasonló elméleti képzettséget igénylő, bár különböző költségvetési címeiken előirányozott állásokon levő s esetleg teljesen különböző teendőket végező előléptetésre méltó tisztviselők közül melyik a rangidősebb. Tisztelettel bejelentem ennél fogva, hogy a jövőben az állások betöltésénél ezek az elvek fognak vezérelni, a minek természetesen az lesz a következménye, hogy egyes költségvetési címeiken a magasabb állásoknál tulbetöltések lesznek, a melyek azonban más költségvetési címeiken be nem töltött hasonló fizetési osztálybeli állásoknál elért megtakarításokkal teljesen ellensúlyozva lesznek.»

Mit jelent ez a kijelentés? Azt, hogy miután a pénzügyministerium fogalmazási tisztviselői — központ és pénzügyigazgatóságok — egy statusba vannak foglalva, a *pénzügyigazgatóságok* statusrendezésére előirányozott magasabb állások nem okvetlenül a pénzügyigazgatóságoknál szolgálatot tevő tisztviselők által fognak betöltetni, hanem a rangsort véve, a *zok* a ministeri osztálytanácsosok fognak az V-ik fizetési

osztályba bejutni, a kik rangsorban elől vannak. Ugyanez áll az alsóbb állásokra is. Vagyis: adtál uram esőt, de nincs köszönet benne. Csak meg kell nézni a «rangsorozati névjegyzéket» és könnyen kiszámíthatja bárki, hogy ha a rangsorhoz ragaszkodnak, hány pénzügyigazgató jön az V-be! Hát hiszen megértjük mi a rangelsőbbiség jogát és értékét és jól tudjuk, hogy magasabb állásokban nem szabad egyes egyéneket ok nélkül pretereálni. Csakhogy ennek a gyógyítási módja nem az, hogy most már minden nagyobb állást lefoglalunk a központnak, hanem tessék a status szétválasztani és szétválasztva kapja meg minden külön a maga rendezését. Így, a mint most van tervezve, a pénzügyigazgatók és ezek helyettesei egyszerűen ki vannak játszva. A papíron ott van az V-ik fizetési osztálybeli állás, de betöltik majd azt a központiakkal.

* **A szolgálati pragmatika** jött szóba Országos Egyesületünk igazgató-választmányának legutóbbi ülésén, melynek folyamán Batthyány Tivadar gr. elnök kijelentette, hogy miután a 48-as függetlenségi párt ígéretet tett programjában arra nézve, hogy a szolgálati pragmatikát megalkotja, ő most már ezt nem kéri, hanem egyenesen követeli. Ilyen értelemben határozott a választmány is. Ez az állásfoglalás úgy látszik, megmozgatta a kormányköröket is, mert egy félhivatalos értesítés jelent meg, a mely szerint a kormányelnök tanulmányozás végett magához vette a pragmatika-tervezetet és sokféle gondjai mellett is annak áttekintésével és elbírálásával foglalkozik. Hát mi tudomásul vesszük ezt a nyilatkozatot, csak azt nem tudjuk megérteni, ha van pragmatika-bizottság, minek alakul át maga Wekerle bizottsággá és minek bíral meg olyan tervezetet, a melyhez a nagybizottságnak még alkalma sem volt hozzászólni!?

* **Az automatikus előléptetés** került szóba a képviselőház pénzügyi bizottsága legutóbbi ülésén, az igazságügyi budget tárgyalása során. Az igazságügyminister kijelentette, hogy az automatikus előléptetést abban a keretben, a mint azt a bírói egyesület memoranduma kívánja, az egész vonalon soha és semmi körülmények között nem fogja akceptálni. Hiszen, ha az automatikus előléptetést keresztül vinnék, akkor a curián bizonyos idő multán egy automata bíróság itélkezne. Igaz, hogy ma bizonyos automatikus előléptetés van a VI. és VII. fizetési osztálynál. Itt azonban már a szelekció lép életbe, a bírói testület kandidációjának igen lelkiismeretes mérlegelése, az egyéni érdem alapján.

* **A m. kir. adóhivatali segéd.** *Róka József* aradi m. kir. pénzügyigazgató, olvasva az *adóhivatali segéd* elnevezésre vonatkozólag lapunkban megjelent közleményeket, lapunk szerkesztőjéhez intézett levelében a következőket írja: «Nem kell keresni a helyes címet. Én úgy hívom és szolítom a m. kir. adóhivatali segédek: *«adófőtiszt»*. Ha van *adófőtiszt*, miért nem lehetne *adófőtiszt*? Ha minden felebbvaló így szolítaná őket, ezt lassanként a közönség is megszokná. Akkor aztán a ranglistában állhatna bármi elnevezés. Azt a közönség úgy sem olvassa.» — Mondanunk sem kell, hogy ez a nyilatkozat csak megerősíti azon állításunk helyességét, mely szerint ez a vadbuta cím a föld színéről eltörölendő. De a baj *alapos* gyógyításának mégis csak az az egyedüli módja, hogy maga a ministerium változtasson a címen. Megjegyezzük különben, hogy *Kemény József* győri m. kir. adóhivatali segéd e napokban felkeresi Debreczenben kollegáit: Magyary Miklós, Nádler Károly és Ács Nagy Károly adóhivatali segédek, hogy velük a teendő lépésekre nézve megállapodjon.

* **A m. kir. postatakarékpénztár** üzleti számvevő-ségi és pénztári tisztviselőinek küldöttsége tisztelgett a kereskedelemügyi ministernél. A küldöttség szónoka emlék-

iratot nyújtott át a miniszternek azzal a kéréssel, hogy a lehetőség szerint már az 1909. évi költségvetésben gondoskodjanak nagyobb előléptetést előmozdító újabb állások kireálásáról. A kereskedelemügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a tisztviselőkar érdekében minden adott alkalommal megtette és megteszi azt, a mi lehetséges és csak elszomorítja az a körülmény, hogy ennek ellenére maguk a tisztviselők szükségesnek tartják, hogy küldöttséggel járuljanak eléje. A legnagyobb jóindulattal viseltetik a hivatalnoki kar iránt és ezért legyenek meggyőződve, hogy a költségvetés szabta határokon belül érdeklükben a jövőben is minden lehetőt meg fog tenni.

* **Batthyány Tivadar gróf**, Országos Egyesületünk elnöke, folyó hó 8-án Debreczenben járt, az ottani vasutaszövetségnél, a hol a gróf arcképét leplezték le. A vasuton való megérkezésnél ott várta őt a pályaudvaron a debreczeni és hajdumegyei tisztviselő-egylet küldöttsége, élén elnökükkel: *Kazinczy Gábor* ítéltáblai bíróval, a ki meleg szavakban üdvözölte Batthyány Tivadart.

* **A m. kir. posta-távirda tisztviselők** statusrendezését hozta szóba a képviselőház pénzügyi bizottsága ülésén dr. Nagy Dezső. Igazságtalanság történt szerinte a költségvetésben abban a tekintetben, hogy a tisztviselők részére, a kiknek legelső kategóriája eddig a X-ik fizetési osztály volt, most a XI-ik osztály is felvételre, miáltal a különben is nehéz előléptetési viszonyok romlanak, vagy legalább is a jogos reménykedésnek nem felelnek meg. Indítványozta, hogy a tervezett XI. fizetési osztályba tartozó 100 segéd-tiszt állás helyett, ugyanazon végösszeggel 73 X. osztálybeli tiszt állás állíttassék be a költségvetésbe. Ez által a postatisztviselők körében észlelhető izgalom is csillapulna, a nélkül, hogy az államnak több kiadásába kerülne. Utal arra, hogy a vasutai fizetési ügye automatikus alapon rendeztetett. A posta-távirda is állami üzem, tehát a mi az egyiknek megadatott, a másik se tétessék hátrább. A postások nem lázongtak, hanem kötelességüket a legnagyobb odaadással teljesítik, ezt méltányolja a kormány. A kereskedelmi miniszter nem járult hozzá az indítványozott rendezési módhoz, mert ez használna egypár egyénnek, de nem a tisztviselők összességének. Kijelenti, hogy a postások általános fizetésrendezése tanulmányozás alatt van és ezen állami üzemág természetének megfelelően fog a rendezés megtörténni. Vagyis mégis van remény arra, hogy a posta- és távirdánál alkalmazták a vasutai fizetési rendszerét.

* **A m. kir. adóhivatali segédek** körében nagy elégedetlenséget idézett elő a m. kir. pénzügyminiszteriumnak az az eljárása, hogy a 120 adóhivatali segédi állást csak most, az év végével töltötte be és a kinevezési rendelet szerint a megfelelő lakáspénz csak 1909. évi január 1-től lesz folyósítva. Ha számba vesszük, hogy a kormányzat minden más ágazatában az idei költségvetés alapján történt kinevezések már július hó folyamán mind kiadattak, a most kinevezett adóhivatali segédek egyenként mintegy 90 korona összeget veszettek, vagyis a 120 segédnél nyert az állam kerekén tízezer koronát. Az igaz, hogy százhusz családtól elvették azt a kis falatka kenyeret, a melyet a család feje becsületesen, hűségesen megszolgált... És aztán csodálkozik még valaki azon, ha elégedetlenek az adóhivataliak!

* **A mellékfoglalkozás.** Azon alkalomból, hogy a kultuszminiszteriumban szóvá tették a tanárok mellékfoglalkozását, önkénytelenül eszünkbe jut az a különböző elbánás, a melyet ebben a tekintetben az egyes miniszteriumok követnek. Az egyik tisztviselő lehet politikai lap szerkesz-

tője, a másikat eltiltják ettől. Pedig nálunk többé-kevésbé mindenkinek van egynél több foglalkozása. A törvényhozó lehet ügyvéd is, egyetemi tanár is. Sőt két hivatala van királyunknak is: magyar király és e mellett még osztrák császár. Két ministeri tárcát vezet Wekerle miniszterelnök is, a ki e mellett még képviselő is, meg a közmunkatanács elnöke. Hivatalból tagja a főrendiháznak a curia és a közigazgatási bíróság elnöke. A tanár privát órákat ad, az ügyvéd ügynökösöködik. A jogász ügyvédi irodában írnök, a diák pedig házitánító. Szóval mindenki siet felhasználni szabad óráit. Miért éppen a tisztviselő legyen az, a ki nem szeretheti meg azt a hiányzó darab kenyeret, a melyre rendes fizetéséből nem jut? Szóval: nemcsak a gyöngébben fizetett ember vállal más munkát azért, mert kevés a pénze; de vállal egyéb tisztet a nagyobb állású, nagyobb, sőt nagyjövedelmű ember is, mert — sok az ideje. Erkölcseleg se annak, se ennek az eljárását nem lehet megtámadni vagy éppen elítélni. A legegyszerűbb emberi jog, hogy fölálhassam a pihenésem szabad óráit akár azért, mert szükségem van még egy darab kenyérre a magam vagy családom számára, akár azért, mert a vállalt egy kötelesség vagy hivatal még szabadon hagyja a munkaerőmnek és dolgozó kedvemnek egy más föladat betöltésére elegendő részét. A pihenés mindenesetre szükséges mindenkinek: de egészen egyéni dolog, hogy ki mennyi pihenést érez a maga számára szükségesnek vagy — megengedhetőnek. Van ember, a ki három nehéz hivatalt egymaga jobban és teljesebben tud betölteni, mint egy másik egyetlen egy könnyebbet.

* **A m. kir. adóhivatalok köréből.** *Czukur József* dr. m. kir. adótiszt a budapesti IV. ker. állampénztárnál, kilépett az állami szolgálatból. Elment tanárnak, a hol bizonyára jobban fogják méltányolni tudását és képességét. — *Launer János* iglói m. kir. adótárnok f. hó 26-án ünnepelheti szolgálatának 30-ik évfordulóját. Született Korponán 1857-ben. Mint kezelési gyakornok kezdte a szolgálatot Besztercebányán 1878-ban. Egy évre rá adótiszt lett kinevezve, 1885-ben ellenőrré Ipolyságra és 1895-ben adótárnokká Szentendrére. Innen 1899-ben áthelyeztetését kérte az iglói adóhivatalhoz, a hol azóta tartózkodik. Nagy utat futott be Launer is, de büszkén tekinthet vissza pályájára, a mely számára a munkából és kintársból elég nagy adagot juttatott. Gratulálunk a szép évfordulóhoz. A második m. kir. adótárnok, a ki ugyancsak a folyó hóban jubilál, *Kirner János* nagykarolyi adótárnok, a ki f. évi november hó 30-án éri el állami szolgálatbalepésének 35-ik évfordulóját. A jubilans adótárnok Biharban született 1845-ben. Állami szolgálatba 1872-ben lépett mint adóhivatali díjtalan gyakornok. Adótiszt Szilágyosomlyóra 1873-ban lett kinevezve. Ellenőr 1876-ban lett, mai helyére pedig 1885-ben került, tehát már 23 év óta adótárnok. Elsőosztályúvá 10 évvel ezelőtt lett kinevezve. Kívánjuk t. kártársunknak, hogy még sokáig éljen egészségben, megelégedésben.

* **A pénzügyigazgatás köréből.** Folyó hó 9-én ünnepelte *Mály Sándor* pénzügyminiszteri tanácsos, a miniszterium VII. főosztályának, vagyis az állami bányászat és az állami vasgyárak vezetője, szolgálatának 35-ik évfordulóját. A jubilans ministeri tanácsos ugyanis, a ki 1848-ban született, 1873-ban tette le az első hivatalos esküt. Ugyancsak november hó folyamán (25-én) éri el szolgálatának 40-ik évfordulóját a lőcsei pénzügyigazgató: *Schwartzner Emil* kir. tanácsos, továbbá 26-án *Gyulay Árpád* pénzügyi tanácsos, a kolozsvári pénzügyigazgató helyettese, szolgálatának 40-ik, végre *Felenik Lajos* pénzügyi tanácsos, trencsényi pénzügyigazgató-helyettes, szolgálatának 35-ik évfordulóját. *Schwartzner Emil* szolgálati éveivel szemben aránylag még most van csak java korában. 1846-ban született. Éppen tőle kaptunk e napokban levelet, a melyben lekötelező barátsággal emlékezik meg lapunk 30 éves fennállásáról. Végül, januárban bekövetkező jubilálásához — így —

fogadd őszinte, legjobb kívánságaimat. A mindenható az állami tisztviselők érdekeinek lelkes előmozdítóját és barátját sokáig a legjobb egészségben tartsa meg. . . *Gyulay Árpád* 1847-ben született és 1868-ban tette le az első esküt. Titkár korában sokat dolgozott lapunkba, de később aztán, midőn már helyettes lett, nem hallatta már szavát. *Felinek Lajos* a legifjabb a jubilálók között, 1849-ben született. Rokonszenves, tisztviselőtársai szeretetét bíró tisztviselő, a ki szakmáját érti. — *Lehrer Péter dr.* m. kir. fővámgazgató és *br. Splényi Jenő* ministeri segédtitkár Aradon járt e napokban, az ottani vám- és sóhivatal elhelyezése tárgyában. — *Eiszenmann Oszkár*, Sátoraljauhelybe újonnan kinevezett pénzügyigazgató már elfoglalta állását. Megérkezése utáni napon Sopronyi Károly igazgatóhelyettes vezetésével megjelentek az új pénzügyigazgató előtt a m. kir. pénzügyigazgatóság, a számvevőség és adóhivatal tisztviselői közül mintegy 60-an, kiknek nevében Sopronyi Károly szép beszédet intézett Eiszenmannhoz, jóindulatába ajánlva a tisztikart, melylyel a felsőség teljesen meg van elégedve, a mit az is bizonyít, hogy volt vezetőjét, Mauks Endrét fontosabb pozícióra helyezték át. — Sopronyinak a tisztviselők nehéz helyzetét híven visszatükröző beszédére az új főnök szép szavakkal válaszolt. Kijelentette, hogy nem kereste ezt az állást, nem folyamodott érte, de a kormány bizalma állította e fontos helyre. Igéri, hogy igazságos főnök lesz, a ki megbecsüli a tisztviselőben a jó munkást és segíteni fogja minden törvényes módon, hogy helyzetük javulását elérhessék, de nem fogja tűrni, hogy egyesek tulterheltesse a mások rovására. A hivatalos órák szigorúan pontos betartását megköveteli. — Eiszenmann beszéde igen jó hatást tett s a tisztviselők megélték a kijelentéseit. Ezzel kapcsolatban közöljük, hogy Sopronyi Károly pénzügyi tanácsos, pénzügyigazgató-helyettes folyó hó 20-ával lett a hivatal vezetésétől felmentve. Tiszteletére a vármegye területén levő pénzügyi hivatalok tisztviselői f. hó 24-én, szombaton bucsubankettet rendeznek. — *Roediger Gyula*, a Gyulára kinevezett pénzügyigazgató tiszteletére, a temesváriak díszes bankettet rendeztek. Részt vettek azon az összes pénzügyi hivatalok tisztviselői, valamint a vidéki adóhivatalok. A bucsuzatát Kocsuba Lajos pénzügyi tanácsos tartotta, míg az adóhivatalok nevében Létay László köszöntötte fel az ünnepeltet. Mindkettő kiemelte Roediger igazságszeretét és jóságát, melyek alapján a vidéken a «jó» jelzőre tett szert és melegen köszöntve őt kinevezetéséből kifolyólag. Roediger meghatottan köszöntötte meg a ragaszkodás és szeretet megnyilvánulásait, nehezebbre esik a válás és mindég kellemesen fog visszaemlékezni temesvári tartózkodására. Végül felköszöntötte eddigi főnökét: *Kadecic Károly* kir. tanácsost, megköszönve iránta tanúsított jóindulatát.

* **A számvevőségek köréből.** *Sólyom Jenő* pénzügyi főtanácsos, e héten az ipolysági pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség ügykezelését vizsgálta meg. — *Hübner Béla* pénzügyi számvizsgáló tiszteletére, kinevezetése alkalmából a veszprémi pénzügyi tisztviselők bankettet rendeztek. — *Robel Román* pénzügyi tanácsost, a budapest-vidéki pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség főnökét, a pénzügyministerium számvevőségi igazgatója, több vidéki számvevőség helyszíni vizsgálatára küldött ki.

* **A kataszteri felmérési** személyzet létszámában áthelyeztetett *Gánóczy Sándor* felmérési felügyelő a pozsonyi kataszteri térképtárhoz, egyúttal megbízott ezen térképtár vezetésével. *Tiül János* felmérési felügyelő, a szegedi felmérési felügyelőség derék vezetője, a ki sokat fáradott Szegeden létének ideje alatt tisztviselőtársai érdekében, a pénzügyministeriumba lett berendelve, helyére pedig *Madóc István* kataszteri főmérnök, *Várkonyi Nándornak*, a nyitrai felmérési felügyelőség vezetőjének helyettese, lett kinevezve. — *Berczeli István* felmérési felügyelő a VII. fizetési osztályba; *Kulka Henrik*, *Pech István*, *Bánik Gyula*, *Novácz Tamás*, *Verbóczy Antal*, *Dékány Imre* kataszteri főmérnökök, *Havas József* háromszögelő főmérnökké a VIII. fizetési osztályba; *Basch Nándor*, *Sidjann János*, *Sandrik Mihály*, *Faut Balint*, *ifj. Molnár József*, *Mitrovic György*, *Györi Ottmár* kataszteri mérnökök kataszteri főmérnökké lettek kinevezve.

* **A pénzügyi fogalmazási tisztviselők** létszámában kineveztetett: *Küllő György* balassagyarmati pénzügyi segéd-

titkár ugyanoda titkárrá; *dr. Gáspár Imre* segédtitkár Nagyszebenbe titkárrá; *dr. Ringeisen Ottó* fogalmazó Désre, *Szabó Károly* fogalmazó Lugosra, *Kölcsey Dezső* Nagybecskerekre, *Bartha Balázs* tordai fogalmazó Dévára, *Kiss Ernő* nyitrai Balassagyarmatra, *Koritsánszky Sándor* máramaroszigeti ugyanoda segédtitkárrá.

* **A bányászat köréből.** Knöpfler Gyula m. kir. bányatanácsos tiszteletére, azon alkalomból, hogy Körmöczbányáról a pénzügyministeriumba lett áthelyezve, a körmöczbányaiak fényes bankettet rendeztek. A tisztikar nevében szép beszédben mondott bucsut Reitzner Miksa a m. kir. pénzverőhivatal főnöke, kiemelve a távozó bányatanácsos nagy tudását és tapasztalatait.

* **Nyugdíjazások.** Nyugdíjaztatását kérte: Perleberg Artur dr. pénzügyministeri tanácsos, a III. főosztály vezetője, valamint Vöröss Sándor ministeri tanácsos, a IV-ik főosztály vezetője. Nyugdíjba léptek továbbá: Horváth Kálmán kolozsvári ítélőtáblai bíró; Keresztessy Lajos sátoraljauhelyi, dr. Székely Miklós rózsashegyi törvényszéki bíró; Godián Mátyás fehérgyarmati járásbíró, Bogma Béla lugosi törvényszéki, Prohászka Ferenc bazini járásbíró, telekkönyvvezetők és Pálffy Lajos aradi törvényszéki irodatiszt. — *Rada Géza* m. kir. pénzügyministeri osztálytanácsos saját kérelmére véglegesen nyugalomba helyeztetett. Ez alkalommal a ministeri tanácsosi címet és jelleget kapta. Rada 36 évi szolgálattal, 59 éves korában távozik a szolgálatból, példát adván azoknak, a kik még 42—43 évi szolgálat után is ragaszkodnak a hivatalhoz. — Nyugdíjazva lett továbbá: *Demjén Antal* posta-távirda főtiszt, *Kerner Ottmár* posta-távirda segédtiszt.

* **Irodalom.** «Kiszámítási táblázat a m. kir. pénzügyőri legénység illetményeiről» címen, irodai célra használható táblázatot szerkesztett Kardos Elek pénzügyi számvizsgáló. Ára 60 fillér. A megrendelések Kardos címén Nyiregyházára küldendők november 12-éig.

LEVELEZÉS.

Pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőség, Marosvásárhely. A vármegyei háztartási alap és utadóalap tulajdonosainak fedezésére igénybe vett állami előlegek miként leendő elszámolása tárgyában a «Pénzügyi Közlöny» 1905. évi 14. számában közzétett 33,706. számú körrendelet határozmányai világosak és érthetőek. Az említett alapoknak adott állami előlegek akkor, a midőn az említett alapok megfelelő pénzkészlettel rendelkeznek, átszámítás útján lesznek megtérítendőek s a megtérített összegek az állami előlegek címén előirányzat nélküli bevételekként elszámolandók. Ha azonban Maros-Torda vármegyének állami előleggel gyámoltított háztartási alapja beláthatatlan időnkig sem jut abba a helyzetbe, hogy az adott állami előleg megtérítésére megfelelő pénzkészlettel rendelkezzen, akkor ebben az ügyben tegyen a számvevőség előterjesztést az alispánhoz a végből, hogy az a belügyministerium útján rendezze a helyzetet. Mert az állami előlegekből a vármegyei pénztári hiányt csak ideiglenesen lehet fedezni.

Állami tisztv. helyi bizottsága Késmárk. A sőjövédéknél előirányozva van: 3 sőtárnok 3600 K-val; 5 sőtárnok 3400 7 3200 K-val, 2 2900 kor. és 1 2600 K-val. Három ellenőr 2600 K-val, 10 ellenőr 2400-zal, 4 2200-zal, 3 2000 koronával, 7 mázsatiszt 2000 K-val, 1 1600-val és 1 1400 koronával.

Barsy A. Arad. A pénzügyministerium indoklásában, a sőjövédéknél (72. oldal) szó szerint ez van mondva: «A sőjövédéki tisztviselők létszámában az egyes fizetési osztályok közt az aránytalanságok kiegyenlítése és ezzel kapcsolatosan az előmeneteli viszonyok kedvezőbbé tétele céljából a három sőtárnoki állást a VIII. fizetési osztályban és négy mázsatiszti állást a X. fiz. osztályban szándékozom rendszerezíteni, a XI. osztályba tartozó hét mázsatiszti állás egyidejű beszüntetése mellett».

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos: **Csikvári Jákó.**
(Lakás: Maglód, Pestmegye.)

Franklin-Társulat nyomdája. (Budapest IV., Egyetem-utca 4. sz.)